

Eplehagan barnehage

Årsplan 2026

Eplehagan barnehages visjon:

**Trygg, utviklende og sunn
hverdag for barn og ansatte**

ÅRSPLAN FOR 2026

En årsplan skal være et dokument og arbeidsredskap som danner grunnlaget for, og dokumenterer for de valg og begrunnelser de ansatte i barnehagen gjør i sitt daglige arbeid med barn. Den skal også være et utgangspunkt for samarbeidet med foreldrene. På denne måten bidrar årsplanen til å styre og vurdere det som skjer i barnehagen. Årsplanen skal også gi konkret informasjon om det pedagogiske arbeidet i barnehagen til eierne, tilsynsmyndighetene (kommunen), samarbeidspartnere og andre interesserte. Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver 2017, formidler hva årsplanen skal omhandle.

Eplehagen barnehages årsplan for 2026 er en videreføring av årsplanen for 2025, og som vi har valgt skal ta opp følgende kategorier¹:

- **Forutsetninger** – *oppgir hvilke rammer av muligheter og begrensninger man har å forholde seg til.*
- **Evaluering** – *tar for seg hvordan man planlegger å vurdere det pedagogiske arbeidet som gjøres.*
- **Mål** – *beskriver retningen for det pedagogiske arbeidet.*
- **Innhold** – *sier noe om områder, emner og temaer det skal jobbes med.*
- **Aktiviteter** – *forteller hvordan man skal jobbe med innholdet.*

Hver enkelt kategori kan i noen tilfeller være beskrevet nokså generelt. Dette skyldes at årsplanen gjelder for og forplikter hele barnehagen – både små og store. De mer konkrete detaljene vil komme fra den enkelte avdeling, spesielt i forbindelse med avdelingsplanene (se omtale litt lenger ned på denne siden).

Som tidligere år så vil denne årsplanen bli arbeidet etter i mindre enheter vi kaller periodiske aktiviteter/planer, dvs. planer som tar for seg en begrenset del av året. Disse periodene framkommer på aktivitetsskjemaet (se side 6); Periodene har navn etter barnehagens avdelinger, da det er sånn at våre avdelinger har navnene sine fra markante personligheter i vår historie;

- **Platon**, *filosof, samfunnstenker og matematiker*, representerer fagområdene etikk, religion og filosofi, kropp, bevegelse, mat og helse og nærmiljø og samfunn
- Sir Isaac **Newton**, *vår tids største vitenskapsmann og matematiker*, representerer fagområdene natur, miljø og teknologi, nærmiljø og samfunn, samt antall, form og rom
- Antonio **Vivaldi**, *musiker og komponist*, representerer fagområdene kunst, kultur og kreativitet
- Henrik **Ibsen**, *dramatiker og sceneinstruktør*, representerer fagområdene kommunikasjon, språk og tekst, pluss kropp, bevegelse, mat og helse

Vår bruk av avdelingsnavnene i forbindelse med periodiske aktiviteter, forbinder de med fagområdene i «Rammeplan for barnehagen - innhold og oppgaver 2017». På denne måten og med denne periodevise inndelingen av året sikrer vi oss å dekke fagområdene som rammeplanen pålegger oss.

---

¹ Oppbyggingen av planen etter mønster av Bjørndal og Lieberg sin modell om «didaktisk relasjonstenkning».

DEL 1: FORUTSETNINGER

Formelle forutsetninger

De viktigste formelle forutsetningene for driften av barnehagen er Barnehageloven med forskrifter, bl.a. «Rammeplan for barnehagen - innhold og oppgaver, 2017» og FNs barnekonvensjon. Andre lover og forskrifter som er av vesentlig betydning for driften er Barneoven (Barneova), Arbeidsmiljøloven og Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

Barnehagen har fra våren 2012 vært organisert som et samvirke der alle familier som har en eller flere plasser i barnehagen svarer for et medlemskap. Det er disse medlemskapseierne som er eiere av barnehagen. Som samvirkebarnehage er vi underlagt den lovfestede foreningsretten, hvorav mye er identisk med det man finner i Aksje-loven og Selskapsloven. Av denne grunn inneholder barnehagens vedtekter de viktigste holdepunktene for den formelle driften av barnehagen. Her finner vi bl.a. at det er årsmøtet som er barnehagens øverste organ, og at det skal finnes et styre som ivaretar denne funksjonen i tiden mellom årsmøtene. Ellers følger de øvrige styringsorganer Barnehageloven når det gjelder samarbeidsutvalg og foreldreråd.

Barnehagen har et formelt samarbeid fra 2020 med Nye Drammen kommune, som yter økonomisk tilskudd og har offentlig tilsyn med barnehagen. Utover dette har barnehagen et samarbeid med Private barnehagers landsforbund (PBL), helsestasjonen, pedagogisk – psykologisk tjeneste (PPT) med fagteam, familiesenteret, barnevernstjenesten, tannhelsetjenesten med flere. Det er viktig for Eplehagan barnehage å sikre best mulig oppfølging av alle barn som går i vår barnehage.

Praktiske forutsetninger

Barnehagen har 70 heldagsplasser, og er organisert som en 4-avdelings barnehage med to småbarnsavdelinger og to storbarnsavdelinger. Innenfor småbarns- og storbarnsavdelingene er det organisert egne mindre grupper. Vi har en egen førskoleklubb for de eldste barna delt i fire grupper hver uke.

Barnehagen holder åpent mellom kl. 07.00 - 17.00 mandag til fredag hele året igjennom, med unntak av uke 28, 29 og 30, alle dagene i romjula (følger kalenderen hvert år), 5 planleggingsdager, bevegelige helligdager, julaften og nyttårsaften og onsdag før skjærtorsdag (åpent til kl. 12.00).

Barnehagen har 18,2 årsverk, inkludert daglig leder. Regnskapsføring og revisjon utføres av eksterne byråer. Renholdstjenesten er innleid fra et renholdbyrå. Noen vaktmestertjenester leies inn, da barnehagen ikke har egen vaktmester.

Barnehagens innendørslokaler tilfredsstiller kravene til arealnorm for barnehager. Uteområdet er relativt stort, med mange skråninger og få store flater.

Menneskelige forutsetninger

Barna i barnehagen er i alderen fra ca. 1 - 6 år. De vokser opp under forskjellige familiære og kulturelle forhold, og bor på forskjellige steder i kommunen. Noen av barna kommer også fra nabokommunene.

Foreldrene til barna i barnehagen er en uensartet gruppe, både med tanke på alder, oppvekst, utdanning, arbeidssituasjon/yrke, interesser m.m.

Personalet er en variert arbeidsgruppe. Den består av 21 kvinner og menn i ulike alder, med ulike forutsetninger og forskjellige interesser. 8 har utdanning som barnehagelærer, og blant disse finner vi ulike fartstid i yrket. Blant de pedagogiske medarbeiderne finner vi også store variasjoner når det gjelder arbeidslivserfaringer og yrkespraksis i barnehage. 3 av disse er utdannet barne- og ungdomsarbeidere og 1 er barnepleier. Vi har også 1 ansatt som er barnevernspedagog. De ansatte i barnehagen arbeider både i hele og delte stillinger.

DEL 2: EVALUERING

VURDERING

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barna får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.» (Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, s.38)

Evaluering er en analyse av det som foregår i barnehagen vår. Å sammenligne arbeidet i barnehagen med planene for de ulike delene av virksomheten er en viktig og vesentlig del av arbeidet med å sikre kvalitet. Vi bruker målene vi har satt oss, barna sine verbale og nonverbale tilbakemeldinger og personalets refleksjoner som utgangspunkt for evalueringen. Det er viktig av både kvalitetsmessige og effektivitetsmessige hensyn at vurderinger blir utført på den arenaen den mest naturlig tilhører.

De ulike evalueringsarenaene hos oss er:

- Avdelingsmøter
- Ledermøter
- Personalmøter
- Planleggingsdager
- Planleggingsgruppemøter
- Medbestemmelsesmøter
- Foreldresamtaler
- Foreldremøter
- Drøftings samtaler med PPT
- Samarbeidsutvalgsmøter (SU)
- Styremøter
- Offentlige tilsynsmøter
- Foreldreundersøkelser fra Udanningsdirektoratet (Udir)

DEL 3: MÅL

BARNEHAGENS HOVEDMÅL

Barnehagen skal stimulere til læring og utvikling i et trygt og sunt miljø der det finnes mange utviklingsmuligheter.

DEL 4: INNHOLD

Aktiviteter i 2026

uke	Periodiske aktiviteter		Foreldresamarbeid	Dager barnehagen er STENGT
1	VIVALDI			02.01. planleggingsdag
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8		17.02 Karneval	Obligatoriske Foreldresamtaler	
9				
10				
11	PLATON	Påskeaktiviteter		
12				
13				
14				02. og 03.04 (skjærtorsdag + langfredag)
15		06.04(2.påskedag)		
16	NEWTON			
17				
18				01.05(arbeidernes dag)
19				
20		13.05 barnehagens markering av 17. mai		14.05(Kr.hf.d.) 15.05 planleggingsdag
21				
22				25.05(2.pinsedag)
23		Førskolen sin sommeravslutning		
24			Foreldremøte for nye foreldre 9. juni	
25				
26			Skolestarterne slutter i barnehagen vår	
27				
28	Sommerferie	Sommerferie	Sommerferie for alle uke 28-30	
29				
30				
31	PLATON	Oppstart og tilvenning av nye barn	Oppstartsamtaler for nye barn og overflyttingsbarn	
32				
33				
34				
35			Foreldremøte på Platon og Vivaldi 25. august	
36				
37				11.09. planleggingsdag BME førstehjelpskurs
38				
39	IBSEN	Foreldresamtaler (frivillig for resterende barn)		
40				
41				
42				
43				
44				30.10. planleggingsdag - Østlandske lærerstevne
45				
46				
47	PLATON			
48				
49		Faste advents- og juleaktiviteter: Julebordlunsj for barna i uke 49 Nissefest i uke 51		
50			11.12. Lucia tog med førskolen	
51				
52			22.12.2026- Eplehagan barnehage er 26 år!	Juleferie for alle 24.12.2026-03.01.27
1		Juleferie		

DEL 5: ARBEIDSMÅTER

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barns behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.» (Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, s.7)

Det mest vesentlige faglige arbeidet i barnehagen består i å bidra til å utvikle grunnleggende ferdigheter, kunnskaper og holdninger hos barna. Det er viktig at barna opparbeider seg en slik allmenn kompetanse i løpet av barnehagetiden, slik at de kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Vi anser det som viktig at barna får anledning til å styrke sin identitetsutvikling - psykologisk så vel som språklig og kulturelt. Barna skal ut fra sitt nivå utvikle en trygg gruppefølelse og sosial kompetanse. Dette innebærer å vente på tur, snakke med og lytte til andre, gledes over å fungere i gruppa og være en del av fellesskapet.

De skal få trygghet og tidsbegrep gjennom en fast dagsrytme, bli mer selvstendige og lære å utføre enkle arbeidsoppgaver. Barna skal få anledning til å tilegne seg kunnskap om at mennesker er ulike på grunn av kjønn, hudfarge, funksjonsnivå, tro, meninger osv. Barna skal også tilegne seg kunnskap om at det finnes ulike språk og kulturer. Vi vil at barna skal føle seg velkomne og trygge i barnehagen. De skal føle tilhørighet til barnegruppa, og de skal lære seg å føle ansvar overfor barnehagens utstyr og materiell. Barna skal tilegne seg respekt for andres menneskeverd, andres følelser, måter å være på, og utvikle evne til å akseptere og tolerere andre, oppleve vennskap og glede seg sammen. De skal begynne å utvikle sunne holdninger til seg selv og nærmiljøet.

DANNING I VÅR BARNEHAGE

Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, s. 21 sier at personalet i barnehagen *skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse, og støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet. Vi skal legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.*

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og lærelyst, og bidra til et godt grunnlag for livslang læring og danning. Dette får barna i vår barnehage gjennom daglig samspill med mennesker og miljø, opplevelser og erfaringer. Danning er summen av erfaringer som barn får gjennom det sosiale samspillet som skjer i leken og læringen. I dette samspillet får barn holdninger, ferdigheter og kunnskap som legger grunnlaget for å bli et godt medmenneske. Vi ser tydelig at barnehagen er med på å danne grunnlaget til den livslange læringen. Barnehagen skal se omsorg og danning, lek, læring, sosial kompetanse og språklig kompetanse i sammenheng.

OMSORG I VÅR BARNEHAGE

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.» (Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, første punktum)

«Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg» (Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, side 19)

Vi jobber med omsorg blant annet gjennom å gi barna gode tilknytningsmuligheter, både til voksne og andre barn. Vi har stort fokus på det å føle seg trygg, bli sett og få følelsen av at noen er glad i en her i barnehagen.

Barna skal få oppleve å være inkludert og en del av et fellesskap, slik at barnehagen blir et godt og trygt sted å komme til.

De voksne skal sette tydelige grenser for barna på en trygg og rolig måte, alltid større, sterkere, klokere og god (jf. Trygghetssirkelen – COS). Vi skal ned på barnas nivå, når vi kommuniserer med barna.

I vår barnehage skal barna oppleve at det er konsekvenser for det de velger å gjøre, både positivt og negativt. Vi veileder barna til selvhevdelse og selvkontroll gjennom lek, drama og samspill i hverdagen.

Empati er også en viktig del av omsorg. Det å lære og se hverandre, å dele med hverandre og hjelpe hverandre, og det å sette grenser for seg selv og respektere andres grenser, er viktige verdier her hos oss.

Fysisk omsorg som hviling ser vi på som viktig, også på storbarnsavdeling. Vi hjelper barna til å ta gode og nødvendige pauser i barnehagehverdagen.

Vi ønsker et omsorgsfellesskap, der både barn og voksne gir og tar imot omsorg, blant annet gjennom å gi rom for barnas måter å vise andre omsorg på, og vi gir barna positive tilbakemeldinger.

«Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnleggende for utvikling av sosial kompetanse, og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv» (Rammeplan 2011). Vi velger å vise til den gamle rammeplanen, da denne setningen fortsatt er svært viktig for oss.

LEK I VÅR BARNEHAGE

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barns behov for omsorg, lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.» (Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, første punktum)

«Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.» (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 2. ledd)

«Barnehagen skal ivareta barns behov for lek» (Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, side 20)

Barnehagen ser på lek som et mål i seg selv, som vil si at vi anerkjenner lekens egenverdi. I leken lærer barna å leve livet, og dette er deres arena. Leken skal ha en sentral plass i barnehagen.

De ansatte mener at de voksnes rolle i lek, er å legge til rette for at den skal være variert og meningsfylt. De voksne skal selv være aktivt med i leken, enten som deltaker eller observatør som kan hjelpe leken videre. Dette både for å støtte, og for å videreutvikle barnas lekekompetanse, men også fordi språk og sosialiseringprosesser er viktige faktorer i leken. Dette gjøres best av de voksne ved å hjelpe barna til å videreutvikle de erfaringene de allerede har, og ved å gi de ny inspirasjon og kunnskap til å starte og videreutvikle nye leker og samhandlinger. De voksne må sikre det å ivareta lekens lekenhet, samt sørge for at alle barn skal få oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek. Både alene og sammen med andre.

Forskjellige typer lekemateriell må være tilgjengelig for barna, samtidig som at man må huske at fantasi og kreativitet får en annen type spillerom når man har lite lekemateriell. Det må være mulig å leke leker av ulik art, både ute og inne. Til tider blir leken organisert i grupper. Det kalles hos oss lekegrupper. Denne organiseringen kan ha ulike formål, som for eksempel å hjelpe barn som strever inn i lek, roe ned oppståtte konflikter og læring i form av organisert lek. Den øvrige leken som barna organiserer selv, kalles frilek.

LÆRING I VÅR BARNEHAGE

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

(Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 5. ledd)

Vi ser at barn og voksne er avhengig av godt samarbeid og god tilrettelegging for å få til gode lærings situasjoner. Balansen mellom nok utfordringer og interesse er viktig. Barn skal få medvirke med sin nysgjerrighet og vitebegjær, utfra alder og modning. De voksne skal være pådrivere for at barna skal få gode læringsarenaer, og at fagområdene utnyttes på best mulig måte. Nysgjerrighet er en viktig nøkkel til mye læring. Derfor er det viktig å støtte barna i deres nysgjerrighet. Det er nødvendig å tilpasse aktiviteter i forhold til alder og modenhet for at utbyttet skal bli størst mulig. Likeledes må den voksne ta hensyn til individuelle forskjeller, både når det gjelder interesser og modenhet.

Vi har faste rammer og rutiner for daglige gjøremål i en satt dagsrytme. Dette gir læringsinnholdet en struktur som bidrar til trygghet, og dermed økt potensiale for læring. Det må settes av nok tid til mestringsprosesser som f.eks. påklledning og måltider slik at disse prosessene kan foregå i en lærevennlig atmosfære. Dette støtter også læring ved egen aktivitet (læring gjennom deltagelse), som er et viktig prinsipp i mange av barnehagens aktiviteter.

BARNES MEDVIRKNING I VÅR BARNEHAGE

«De (barna) skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.» (Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.» (Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning)

Som voksen i vår barnehage må man være mottagelig for, og være bevisst barnas nonverbale kommunikasjon for å kunne tilrettelegge og ta hensyn til barnas interesser og motivasjon. Dette har større betydning jo mindre barnet evner å uttrykke seg verbalt. Barns initiativ og interesser skal være grunnlaget vårt for mange av læringsprosessene, og valgene av temaer vi gjør i løpet av barnehageåret.

Det er viktig at vi voksne i *her og nå situasjoner* gir barna rom for å kunne ta reelle valg og komme med sine meningsyttringer verbalt eller nonverbalt. De voksne skal undre seg sammen med barna på barnas initiativ og endre planer etter dette. Barna skal også erfare at det er konsekvenser for eget valg.

FAGOMRÅDENE I VÅR BARNEHAGE

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.» (Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

«Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.» (Barnehageloven § 2 Formål, 4. ledd)

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.» (Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, kap.9, Fagområdene)

Alle aktiviteter som barna er deltakende i barnehagen skal knyttes opp mot de 7 fagområdene som er:

- *Kommunikasjon, språk og tekst*
- *Kropp, bevegelse, mat og helse*
- *Kunst, kultur og kreativitet*
- *Natur, miljø og teknologi*
- *Antall, rom og form*
- *Etikk, religion og filosofi*
- *Nærmiljø og samfunn*

Barnas lek danner et viktig grunnlag for de voksnes arbeid med fagområdene, og utfordringene som disse fagområdene skal gi barna må tilpasses alder og funksjonsnivå. De voksne skal være lydhøre overfor barna, og interessert i det som opptar barna i leken her og nå. I forhold til dette må den voksne til enhver tid vurdere mulighetene for faglig tilpasning inn i barns allerede eksisterende lek. De voksne skal benytte seg av faglige begreper i samtaler innen det enkelte fag så vel som i det daglige. I tillegg er det viktig at barnehagens nærmiljø skal være en aktiv del av barnehagens fysiske læringsarena.

REALFAG I VÅR BARNEHAGE

Barns realfaglige forståelse vil være viktig når de skal møte fremtidig studier, samfunn- og arbeidsliv. Realfagstrategien vår er bygget på 1 hovedmål og 2 delmål:

1. *Skape entusiasme og positive holdninger til realfag*
2. *Styrke barnas kunnskap og kompetanse i realfag*
3. *Styrke barnehagens faglige og didaktiske kompetanse i realfag.*

Vi vet at barn har en naturlig interesse for realfag, allerede i barnehagealder er de vitebegjærlige, nysgjerrige og utforskende. Denne interessen er det viktig at vi voksne møter med «realfagsbriller» på, i her-og-nå situasjoner, og gjennom målrettet arbeid med fagområdene natur, miljø og teknologi, og antall, rom og form. De fagområdene tydeliggjøres best hos oss i Newton perioden, men vi skal også vektlegge disse gjennom hele året. I tillegg har vi i barnehagen nå utviklet en egen realfagsprofil. Vi vet at skal barna gå ut av barnehagen med nødvendig lærelyst, skaperglede og utforskertrang må alle barn delta i og ha glede av læringsarbeidet i møte med realfagene. Det krever at vi voksne må sørge for å skape entusiasme og positive holdninger til realfag gjennom lek og aktivitet med matematikk, naturvitenskap og digitale medier. Vi skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage, samt gi barna tid og anledning til å

stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer. Dette skal vi voksne i barnehagen sørge for at skjer i takt med alder, modenhet og interesse.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE I VÅR BARNEHAGE

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.» (Barnehageloven § 1)

«Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene.» (Barnehageloven § 1 og § 4)

Samarbeidet med foreldre skal være med på å skape et gjensidig godt forhold mellom foreldrene og barnehagens ansatte, og målet skal alltid være til barnets beste. Foreldrene og ansatte har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling, og det er derfor viktig at barnehagen legger til rette for et gjensidig godt samarbeidsforhold mellom foreldrene og de ansatte. Dette gjøres gjennom god dialog, for bedre å gi foreldrene innsikt i og muligheter til å påvirke på individnivå, med foreldre til hvert enkelt barn, så vel som gruppenivå, gjennom styret, foreldreråd og samarbeidsutvalg. Barnehagen starter samarbeidet med nye foreldre allerede i mars måned ved opptak hvert år, før barna er begynt i barnehagen. Vi inviterer nye barn og foreldre til en «bli litt kjent dag» i juni, der de møter ansatte og barna som går på avdelingen barnet skal begynne på. I tillegg inviterer vi til et foreldremøte i samme måned, for alle foreldre/foresatte til alle nye barn. For alle nye foreldre har vi en kort oppstarts samtale en av de første dagene etter barnet har startet tilvenningen i barnehagen, og så en større bli kjent-samtale etter 2-4 uker.

Gjennom året inviteres det også til foreldresammenkomster som temakvelder, avdelings vise sammenkomster i forbindelse med prosjekter som f.eks. våre nasjoner, Luciamarkering og markering av 17. mai med eget barnetog nærmeste dagen før 17. mai. Utover dette har vi et foreldremøte ved oppstart av nytt barnehageår, for alle foreldre. Vi har foreldresamtaler hvert barnehageår, vår og høst. Foreldresamtalen på vårhalvåret er obligatorisk for alle, mens samtale på høsten er frivillige og etter nærmere ønsker fra foreldrene/foresatte eller personalet. Det er også mulig å ha samtaler ved behov ellers i året.

Samarbeidsutvalget - som består av representanter fra foreldrene, de ansatte og barnehagens styre - har møter ved behov. På disse møtene blir bl.a. barnehagens mål, innhold og aktiviteter diskutert.

OVERGANGER I VÅR BARNEHAGE

Det er viktig at barna får en trygg og god tilvenning i barnehagen. I førskolealder har barn behov for å venne seg til store forandringer gradvis. Å komme fra et trygt hjemmemiljø til et opphold i en barnehage innebærer store forandringer for barnet. Derfor er en forsiktig tilvenning sammen med en av foreldrene/foresatte nødvendig, og til beste for barnet.

Når barnet begynner i barnehagen

Når barnet er helt nytt i barnehagen blir det med foreldre invitert til besøk i barnehagen en stund før de skal starte. Foreldrene blir invitert til informasjonsmøte etter besøksdagen, der de får et lite innblikk i barnehagehverdagen og har samtidig muligheten til å stille spørsmål rundt ting de lurer på før oppstarten. Når barnet begynner i barnehagen er tilvenningen lagt opp slik at barnet får en primærkontakt blant de ansatte. Vi ønsker å ha foreldrene lengst mulig til stede i tilvenningsperioden for å trygge barnet mest mulig og derfor har vi satt av minimum 5 dager til tilvenning pr. nytt barn. Vi har også samtale med foreldrene i løpet av den først

måneden der vi kommer tett på de med spørsmål rundt familien til barnet, relasjoner, barnets første leveår, tiden før barnet begynte i barnehagen og helse, for å sikre at vi kan kunne jobbe best mulig framover til det beste for barnet.

Overganger innad i barnehagen

Barnehagen har gode rutiner på overgangen fra småbarnsavdeling over til storbarnsavdeling. De siste ukene på liten avdeling er de på besøk på stor avdelingen der de skal begynne, for å bli kjent med alle rom, lekene, de voksne og rutinene der. De har en kjent ansatt fra avdelingen som følger de overflytningsbarna og som hjelper til med å knytte relasjoner til ny avdeling og voksne.

Førskoleklubben i Eplehagen

Rammeplan for barnehagen (2017, s. 33-34) sier at «Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag for å begynne på skolen.» Sammen med barnehagehverdagen i Eplehagen, gir nettopp Førskolen hos oss det vi ser som et godt tilbud som gir muligheter for en god, stabil og gjennomtenkt overgang for barna.

Førskolen har egne halvårsplaner, og plan for hver dag legges ut i Kalenderen på Kidplan. Det oppdateres jevnlig i løpet av året, 2-4 uker fremover. Her finnes mer detaljert informasjon om aktiviteter, lek og turer, med begrunnelser iblant annet Rammeplan (2017). Tilbakeblikk på perioden legges på tavla på Kidplan for Førskoleforeldrene, og bilder finnes i egne mapper på Kidplan.

Førskoleklubben møtes flere ganger i uka, gjennom hele året. Det er faste rammer rundt dagsrytme og ukerytme, og det er faste ritualer for begynnelsen og slutten av dagen. Dette markerer dagen og hva som skal skje, og gir derfor barna en forutsigbar oversikt over dagen og uka.

På Førskolen trener barna på konsentrasjon, de jobber med språket gjennom ord, begreper og begrepsforståelse, de øver på samarbeid og samspill, og de øver på selvutfoldelse gjennom blant annet å våge å ta ordet og fremme egne meninger, og å få troen på seg selv. Vi jobber med at barna får være med på, men også få starte egne diskusjoner og samtaler, der de øver på å ta ordet, men også lytte og vente på tur.

Vi bruker også en del tid på trafikkundervisning, det vil si hvordan vi ferdes trygt i trafikken som myke trafikanter, og hvordan vi oppfører oss langs veien og på kollektivtransport. Dette gjør vi gjennom hele året, gjerne i sammenheng med turer. Vi bruker blant annet hånddukken «Tarkus» og annet tilhørende materiell med plansjer, bok og fine refleksjonsspørsmål til barna. I adventstiden arrangerer førskolen underholdning til lunsj på nissefesten, for barn og voksen på både Ibsen og Newton. De går Lucia tog ute, for alle barn og foreldrene i hele barnehagen. Førskolebarna markerer sin avslutning som barnehagebarn som barnehageruss, og går også fremst i barnehagens egne 17. mai-tog under før-markeringen her i barnehagen. Førskolen avsluttes med en sommeravslutning for foreldre i juni. De siste årene har vi hatt mulighet for å delta på «Bli trygg i vann-kurs» på Årbogen, med en instruktør i juni måned. Vi etterstreber å kunne delta hvert år, da vi ser viktigheten av at alle barn får denne muligheten, men også for den fine turen og samholdet dette gir.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen legger til rette for samarbeid med skolene i forbindelse med overgangen fra barnehage til skole. Kommende kontaktlærer tar initiativ til et møte mellom skole og barnehagene, der pedagogisk leder og kom-

mende kontaktlærer kan snakke sammen før barna begynner på skolen. Denne samtalen er basert på et **Informasjon om skolestarteren** skjema som blir fylt ut av pedagogisk leder som er ansvarlig for førskolegruppa. Den blir gjennomgått og underskrevet av barnets foreldre på samtale i barnehagen. Dette for å sikre at kontaktlærer og barnet får en best mulig start på skolelivet.

Barnehagens bidrag til skoleforberedende aktiviteter blir i hovedsak gitt i barnehagens førskoleklubb. Førskoleklubben er et tilbud til de eldste barna året før de begynner på skolen.

På vårparten drar førskoleklubben på skolebesøk til skolen barna begynner på. Vi møter der skolens inspektør som forteller litt om hvordan det blir å komme til første klasse, får omvisning for å se klasserom, garderober, toaletter, gymsal, uteområdet osv. Også får barna hilse på noen av elevene, lærerne og andre ansatte på skolen. Barnehagen lager også avtale med Skolefritidsordningen (SFO) om et besøk og ofte er det samme dag. Der får barna møte lederen av SFO, andre ansatte, se på og leke litt i lokalene og på uteområdet.

De barna som sogner til andre skoler i andre kommuner enn Nye Drammen, vil vi i barnehagen tilstrebe oss å følge opp de rutineene disse skolene har for overgangen mellom barnehage og skole, om det er mulig, og da i nært samarbeid med foreldrene til disse barna.

DOKUMENTASJON I VÅR BARNEHAGE

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten» (Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver 2017, side 39)

Dokumentasjonen i barnehagen skal gi et bilde eller inntrykk av den virksomheten som foregår, eller har foregått, i barnehagen i et visst tidsrom. Dokumentasjonen skal vise prosesser så vel som resultater. Til dokumentasjon benyttes følgende metoder:

- Årsplan, periodeplaner, månedsplan i Kidplan kalender, aktivitetsplaner og ukeplaner. Dette legges ut på Kidplan tilgjengelig for alle foreldre.
- Skriftlige tilbakeblikk/evalueringer av uke/månedsplaner, perioder og halvårsplaner. Legges ut på tavla på Kidplan tilgjengelig for alle foreldre.
- Møtereferater
- Informasjonsskriv/brev/mail
- Bilder på Kidplan
- Bilder / video
- Barnetegninger
- Utstillinger
- Forestillinger

